

la

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Dreccera

núm. 217

Maig-Juny 2026

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**ENS CAL SEGUIR FENT
BON CAMÍ**

175
anys

L'INSTITUT
AGRÍCOLA
CATALÀ DE SANT ISIDRE

1851-2026

4 GEOPOLÍTICA AGRÀRIA*Acord Global Modernitzat UE-Mèxic***8 SEGURETAT ALIMENTÀRIA***La crisi alimentària mundial, persistent i sense aturador***11 LLIBRES***Josep Zulueta i Gomis, l'home que va canviar el Pirineu. Carles Gascón***12 EUROPA***Draghi demana aprofundir en la integració europea davant les crisis***14 FORESTAL***Com es prepara la UE per respondre als incendis forestals d'aquest estiu***18 INNOVACIÓ***La proteïna vegetal desembarca amb força als departaments d'innovació***22 RELACIONS INSTITUCIONALS***Josep Sánchez-Llibre reelegit president de Foment del Treball***24 EMPRESA***La productivitat, base dels salaris.
Per Salvador Guillermo (Foment del Treball)***26 MEDI AMBIENT***Entra en vigor la normativa contra el malbaratament alimentari*

Amb el suport de:

la Drecera**Director:**

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 - Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

E-mail: info@institutagricola.org

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

*LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.***Associada a l':****Arribats a un cim memorable, ens cal seguir fent bon camí**

De principis de l'any 1990, fins avui mateix, a l'Institut Agrícola hem sabut fer bon camí gràcies al nostre soci Baldiri Ros Prat. Tant en els moments tranquils, on el seu treball ha sabut trencar confiança com en aquells més convulsos, on amb humil perseverança ha aglutinat parers.

Amb trenta anys, vaig començar a aprendre d'aquell desconegut que em convidava a treballar anònim, a canvi de res. Era tan inusual aquell altruisme dins l'associacionisme empresarial, que em generava seriosos dubtes existencials! Han passat trenta anys més i, haig de dir-vos, per la experiència viscuda, que l'altruisme venç! Aquesta és la millor lliçó en uns moments de tants egotismes presidencials sobreixint arreu. En Baldiri, recent ha acceptat ser patró de la Fundació La Caixa i, és per això mateix que deixarà de ser el nostre President. En recents declaracions seves podem llegir:

“És moment de donar pas. Estic satisfet del que hem fet dels que hem col·laborat per aconseguir-ho, de les amistats construïdes. He tingut sempre bons companys, que han fet possible aquesta feina.”

Però no us enganyeu ... no ens deixa pas! Amb aquest personal moviment d'autoexigència, el molt “punyetero”, ens rebla en la sana responsabilitat de seguir practicant la generositat dins l'Institut Agrícola. Malgrat el temps no ens acompanyi, ara mateix és la praxi associativa més necessària.

Així, tocant de peus a terra i amb el cap mirant sempre els horitzons, l'humil hortolà de Cal Minyonet de Sant Boi, s'ha fet gran, molt gran en favor de l'altri. La seva presidència ha sabut sanar patrimonialment la nostra entitat, ha redimit també la nostra complexa història i si això encara semblés poc, ens deixa una operativa i consolidada plataforma d'enlairament empresarial. La trajectòria del President Baldiri ens és paradigma que queda definitivament sumat a la nostra llarga història que precisament, aquest 2026, compleix 175 anys ininterromputs en favor del sector agrari i rural. Felicitem-lo i felicitem-nos!

Signat per un soci de l'Institut en resposta a l'editorial de la Drecera passada amb l'escrit de comiat d'en Baldiri Ros com a president de l'Institut Agrícola

Acord global modernitzat UE-Mèxic

Un acord modern per a la competitivitat, la seguretat econòmica i la sostenibilitat

L'acord impulsarà el creixement econòmic, fomentarà la competitivitat i reforçarà la resiliència d'ambdues parts en obrir oportunitats de comerç i inversió.

Existeix un gran potencial per augmentar les exportacions agroalimentàries de la UE a Mèxic mitjançant l'eliminació dels alts aranzels, cosa que beneficia els agricultors i les empreses agroalimentàries europees.

LA UE ESTRENY ELS LLAÇOS COMERCIALS AMB AMÈRICA LLATINA

El passat 22 maig, la **Unió Europea** i **Mèxic** van reforçar encara més la seva col·laboració mitjançant la signatura de l'**Acord Global Modernitzat (AGM)** i un **Acord Comercial Provisional (ACP)** que, segons Brussel·les aportaran importants beneficis als ciutadans, les empreses i el sector agroalimentari europeus, creant oportunitats en àmbits com el comerç, la inversió i les tecnologies netes, alhora que enforteixen les cadenes de subministrament i donen suport als objectius climàtics.

El nou acord comportarà **eliminar barreres comercials; donar suport al creixement econòmic i la competitivitat i garantir l'accés sostenible a matèries primeres crítiques.**

L'acord va ser signat a **Ciutat de Mèxic** per la presidenta de la Comissió Europea, **Ursula von der Leyen**, i la presidenta de Mèxic, **Claudia Sheinbaum**. Això subratlla la importància política que ambdues parts atorguen a l'associació en un context de creixent incertesa econòmica mundial, en què el seu soci més important, **Estats Units**, s'ha convertit en un factor desestabilitzador ja que les polítiques aranzelàries erràtiques i arbitràries de l'administració **Trump** representen un greu problema per a les economies exportadores tant de Mèxic com de la UE.

Aquest acord de modernització es va començar a negociar l'any 2020 i tenia com a objectius agregar altres sectors que no estaven inclosos com, per exemple, l'agricultura o també l'economia digital, sectors que quan es va negociar l'acord original no existien o no eren importants. I l'altre punt clau, que tampoc estava en l'acord original són els minerals rars que avui estan en tots els acords comercials dels quals Mèxic disposa i que Europa necessita i ara estan també inclosos i Europa ha de poder accedir a aquests minerals rars -tan importants per a la tecnologia- des de Mèxic.

Per a Brussel·les, l'Acord Global de la UE amb Mèxic donarà suport al sector agrari i agroalimentari de la UE, eliminant els aranzels prohibitius mexicans sobre les principals exportacions agroalimentàries de la UE i protegint també 568 productes tradicionals de la UE, emparats per Indicacions Geogràfiques (DOP/IGP) de les imitacions

Mèxic, amb prop de 133 milions d'habitants, és el segon major importador de productes agroalimentaris de la UE a Amèrica Llatina, després del **Brasil**, amb uns 2.500 milions d'euros. La UE ven a penes poc més de l'1% del seu total d'exportacions mundials d'aliments i begudes a consumidors mexicans (2025), amb la qual cosa el potencial de creixement podria qualificar-se de considerable.

Amb aquest nou acord, la UE també vol deixar clara la seva major presència a **Amèrica Llatina**, on la **Xina** ha expandit la seva influència.

ELIMINACIÓ DELS DRETS DUANERS

Segons apunta Brussel·les, l'acord ajudarà a impulsar aquestes exportacions agroalimentàries, ja que no s'aplicaran aranzels sobre gairebé tots els principals interessos exportadors de la UE.

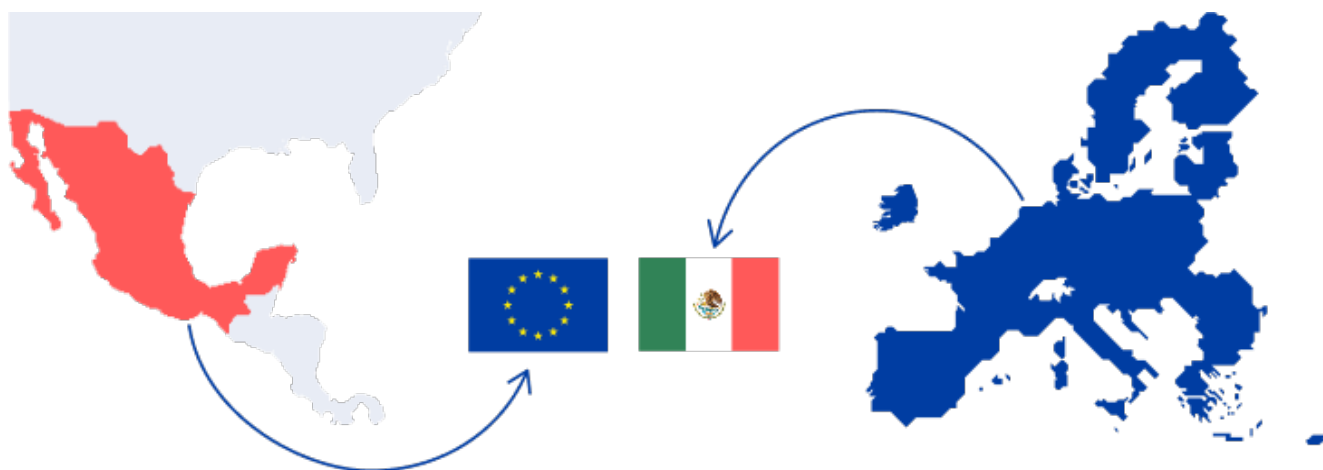
Entre els canvis, per exemple, figura l'eliminació dels gravàmens als productes porcíns. Únicament per al lloç de porc s'ha pactat una quota de 10.000 tones que podran entrar a Mèxic lliures d'aranzels, al costat d'altres productes com la llet en pols (50.000 tones); carn de vaca (30.000 tones); formatge fresc (5.000 tones) i altres tipus de formatge (20.000 tones).

Mèxic eliminarà també per complet els seus alts aranzels sobre certs productes per permetre l'accés lliure a exportacions agroalimentàries de la UE. Sobre això, s'espera que més empreses de la indústria càrnia porcina i avícola puguin exportar sense demores indegudes.

PROTEGIR ELS PRODUCTES AGROALIMENTARIS TRADICIONALS DE LA UE CONTRA LA IMITACIÓ

L'acord modernitzat protegirà en total 568 dels productes alimentaris i de beguda insígnia d'Europa, emparats per Indicacions Geogràfiques (**DOP/IGP**) a Mèxic, fent il·legal la falsificació i venda d'imitacions.

Es protegiran 336 Indicacions Geogràfiques, que representen 'delicatessen' europees tradicionals d'alta qualitat, originàries de regions específiques, a més de 232 Indicacions Geogràfiques per a begudes espirituoses de la UE, ja protegides a Mèxic.

MANTENIR LA SEGURETAT DELS ALIMENTS PER ALS CONSUMIDORS EUROPEUS

Així mateix, l'acord entre la UE i Mèxic, salvaguarda els estàndards actuals de la UE en matèria de seguretat alimentària, salut animal i vegetal, i el dret dels governs a establir-ne de nous en el futur.

PRINCIPI DE PRECAUCIÓ

L'acord reafirma el 'principi de precaució': ambdues parts són lliures d'adoptar mesures per protegir la salut humana, animal i vegetal davant d'un risc percebut, fins i tot en situacions en què la informació científica no sigui concloent.

SALVAGUARDA DELS ESTÀNDARDS DE LA UE

L'Acord modernitzat salvaguarda el dret de la UE a aplicar els seus propis estàndards a tots els béns i serveis venuts a Europa. Totes les importacions des de Mèxic han de complir amb les normes vigents de la UE sobre seguretat del consumidor; salut animal i vegetal; seguretat alimentària i organismes genèticament modificats (OGM).

PROTEGIR EL DRET A REGULAR

El nou acord comercial permet a la UE establir estàndards i nivells més alts de protecció per a la seguretat de productes i aliments, les persones en el treball o el medi ambient, si és necessari. L'acord protegeix el "dret a regular" dels Governos de la UE en aquestes i altres àrees.

PROMOCIÓ DEL BENESTAR ANIMAL

La UE i Mèxic han acordat també cooperar més estretament per elevar els estàndards de benestar dels animals criats per produir productes alimentaris. En concret, ambdues parts acorden millorar la implementació de les lleis de benestar animal.

COMBATRE LA RESISTÈNCIA ALS ANTIBIÒTICS I ALTRES PROBLEMES

La UE i Mèxic han acordat crear un grup de treball per intercanviar experiències i millors pràctiques, i així aprendre mútuament. Les seves converses abordaran el creixent problema de la resistència als antibiòtics, especialment en animals criats per a la producció d'aliments, i el benestar animal. L'acord permetrà a ambdues parts influir en els debats internacionals sobre aquests temes, enfortir els sistemes per a la resistència als antimicrobians i el benestar animal.

MILLORA DE L'ACCÉS

La indústria agroalimentària espanyola que exporta aliments i begudes al mercat mexicà confia a millorar-hi l'accés, amb la renovació millorada del pacte comercial, en vigor des del 2020, entre aquest país i la Unió Europea, que suprimirà els aranzels al 99% dels productes. Mèxic és el 15è país de destinació de les exportacions espanyoles a la resta del món i el setè soci comercial extra-comunitari, amb prop de 155.000 tones en volum el 2025.

OLI D' OLIVA

Entre els aliments que lidera l'exportació agroalimentària a aquest país destaca en primer lloc l'oli d'oliva espanyol, que amb 18.000 t anuals venudes, pot veure reforçada la seva posició de lideratge en un país que, com apunta el director general d'Asoliva, **Rafael Pico**, on 'es preveu que hi hagi una explosió del consum.'

VI

Un altre sector, el segon exportador per facturació, que aplaudeix el pacte comercial renovat és el vitivinícola. Mèxic és un cas d'èxit i la primera destinació d'Amèrica Llatina per als cellers espanyols i el 12è a nivell mundial. També amb un aranzel d'entrada del 0%, la signatura de l'acord comercial revisat millorarà l'accés al mercat dels cellers mitjançant la protecció de 150 indicacions geogràfiques de vi, 30 de les quals són d'Espanya.

El consum de vi a Mèxic viu un notable creixement en els últims temps. Tot i que no es troba entre els països de més tradició vitivinícola, el nou gust pel vi, que està començant a arrelar entre un percentatge encara minoritari però representatiu de la població, convida a pensar que el país hispanoamericà podria convertir-se en un mercat molt prometedor. Malgrat els desafiaments que el seu sector vitivinícola encara té per davant, cada vegada més mexicans s'aproximen al vi "com una opció més sofisticada dins del món de begudes espirituoses",

CARN

En el cas de la indústria càrnia, l'interès principal del pacte comercial entre la UE i Mèxic se centra en la carn de porcí. No obstant, **Giuseppe Aloisio**, director general de la patronal de les indústries càrnies (**ANICE**), va assenyalar que el nostre país continua estant tancat a les importacions espanyoles en aquest sector, perquè no Mèxic no reconeix encara la regionalització del brot de **pesta porcina africana**, declarat en senglars de la província de Barcelona des de fa sis mesos, com sí que han fet altres països (l'últim Filipines).

Aloisio confia que aquesta situació pugui revertir-se al més aviat possible, apel·lant al diàleg tècnic i a la 'diplomàcia sanitària', ja que Espanya disposa d'un dels sistemes de control, traçabilitat i seguretat alimentària més sòlids del món, plenament alineat amb els estàndards europeus.

El responsable d'ANICE considera fonamental també que 'els acords comercials internacionals vagin acompanyats, pel que fa al sector ramader-carni, de mecanismes de cooperació sanitària i de reconeixement mutu de garanties, atès que de poc serveix avançar en l'obertura comercial, si després persisteixen barreres sanitàries que impedeixen pràcticament operar comercialment amb normalitat al país de destinació.'

MÈXIC, MERCAT ESTRATÈGIC PER AL SECTOR AGROALIMENTARI CATALÀ

Segons informe de PRODECA, Mèxic s'ha consolidat com el principal destí dels aliments i begudes catalanes a Amèrica Llatina. Amb exportacions que superen els 185 milions d'euros anuals, representa prop del 28% del valor exportat a la regió.

Aquest pes es fonamenta en una base empresarial sòlida: més de 400 empreses catalanes exporten regularment al país, amb una evolució clarament positiva en els darrers anys tant en valor com en volum. Des del 2021, les exportacions han experimentat un creixement sostingut, impulsat per una estratègia continuada de promoció i implantació comercial.

El país destaca pel seu potencial de consum, amb una població de més de 130 milions d'habitants i un mercat agroalimentari en creixement. La demanda de productes importats, especialment en el segment premium, es veu impulsada per l'expansió del retail modern i l'interès creixent per la dieta mediterrània.

Aquest context posiciona Mèxic com un mercat prioritari per a les empreses catalanes, especialment en categories com vins, oli d'oliva, productes gourmet i especialitats d'alt valor afegit.

La crisi alimentària mundial, persistent i sense aturador

La 10a edició de l'**Informe Mundial de Crisis Alimentàries** (*Global Report on Food Crises, GRFC*) dibuixa un panorama preocupant sobre l'estat de la inseguretat alimentària al món.

Lluny de mostrar signes de millora, aquest informe detalla com la fam es va consolidar, al llarg del 2025, com a fenomen estructural als països del Sud Global, amb uns nivells de gravetat sense precedents d'ençà que se'n prenen dades

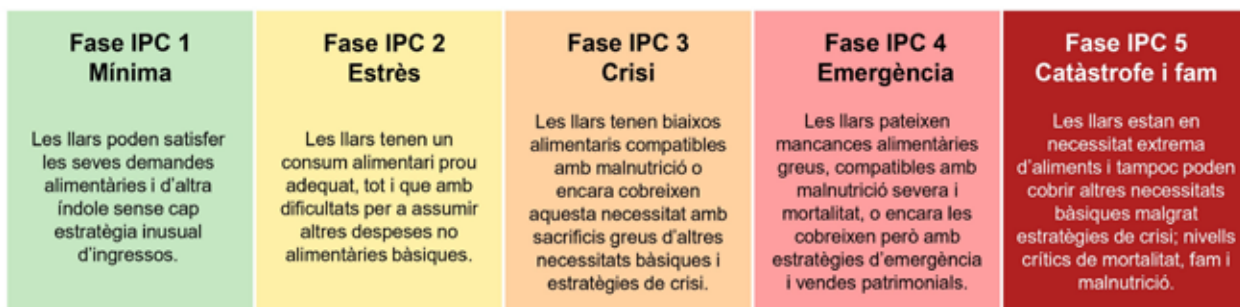
LA INSEGURETAT ALIMENTÀRIA AGUDA I LA MALNUTRICIÓ SEGUEIXEN EN NIVELLS ALARMANTS

L'informe, editat per la **Xarxa Global contra les Crisis Alimentàries** i de la qual hi participen diverses agències tècniques de les **Nacions Unides**, clústers internacionals sobre nutrició, centres de recerca europeus i amb el suport de la **Unió Europea**, estableix en **266 milions de persones el nombre d'afectats per inseguretat alimentària aguda**, és a dir, que van tenir dificultats extremes a l'hora d'accedir regularment a prou aliments i adequats per a la dieta. En total, **suposen el 23% dels habitants de fins a 47 estats**.

Amb dades avançades pel mateix informe fins aquest passat març del 2026, aquesta xifra es manté crítica per l'escalada del conflicte a l'Orient Pròxim i suposa gairebé el doble d'afectats que fa una dècada.

Encara el més alarmant és que, des de 2020, la proporció global de malnutrició no ha baixat del 20%; un indicador evident que les polítiques de resposta humanitària no han estat satisfactòries.

El rostre més dur d'aquesta realitat es fa palès en els **1,4 milions de persones al món classificades dins la Fase 5 de la Classificació Integrada de les Fases de la Seguretat Alimentària (IPC)**, la categoria més extrema i que correspon a situacions de catàstrofe o fam absoluta. Es tracta d'un increment de fins a nou cops respecte a la dècada passada. A més, 39 milions de persones es troben en situació d'emergència humanitària (Fase 4) i pateixen el risc imminent de caure en la fam si no reben assistència urgent.

La inseguretat alimentària no és només el resultat de males collites o inflació; és conseqüència directa de guerres prolongades, d'una gran inestabilitat política i també del col·lapse d'un gran ventall de serveis bàsics.

De fet, el **conflicte armat i la inseguretat continuen sent el principal motor de la crisi alimentària internacional**. Més de la meitat de les persones sota la fam viuen en països on la violència limita l'accés al conreu, als mercats econòmics i a les intervencions humanitàries. A tot això **cal sumar-hi els fenòmens meteorològics extrems, com sequeres i inundacions** cada vegada més freqüents i intenses.

La notícia més rellevant d'aquesta edició de l'informe és que, per primera vegada, s'ha declarat oficialment la fam en dos territoris diferents: a la **Franja de Gaza (Palestina) i al Sudan**. Aquestes situacions afecten de manera desproporcionada els **grups més vulnerables, especialment infants i dones**. I és que l'any 2025, **més de 35 milions de nens** van patir malnutrició aguda en 23 països, gairebé **10 milions** dels quals en forma severa, amb conseqüències potencialment irreversibles per al seu desenvolupament físic i cognitiu. Pel que fa a l'impacte de gènere, **9,2 milions de dones embarassades o en període de lactància** es trobaven també en situació de malnutrició severa, amb riscos immediats per a la salut dels nadons.

CRISI D'ABAST INTERNACIONAL

Tot i que les dades més severes d'inseguretat alimentària han estat documentades en territoris de l'Àfrica i de l'Orient Pròxim afectats per conflictes prolongats, l'Informe Mundial de Crisis Alimentàries també en posa de manifest l'abast internacional. Aquestes situacions es repliquen també a l'Amèrica Central, en diverses regions de l'Àsia i, en el context europeu, en zones directament afectades per la guerra com Ucraïna, on el conflicte ha alterat profundament els sistemes de producció i d'accés als aliments. Per bé que la classificació IPC no té uns llindars metodològics aplicables a la Unió Europea, hi ha altres indicadors socioeconòmics que permeten detectar situacions de vulnerabilitat i estrès alimentari en la població europea, que no són negligibles.

CATALUNYA NO QUEDA AL MARGE D'ALGUNS PROBLEMES D'INSEGURETAT ALIMENTÀRIA EN COL·LECTIUS VULNERABLES

Salvant les distàncies de les grans catàstrofes humanitàries, casa nostra no queda al marge d'alguns problemes d'inseguretat alimentària en col·lectius vulnerables. Segons les darreres dades d'Eurostat, l'any 2024 vora un 13% de la població de l'Estat espanyol en risc de pobresa no es va poder permetre un àpat amb peix, carn o alternatives vegetarianes almenys cada dos dies —per sota de la mitjana europea del 19,4%. I pel que fa a la població sense risc de pobresa, aquesta xifra se situava ben a prop del 5%, també per sota del 6,4% europeu. A Catalunya, l'IDESCAT elabora anualment l'Enquesta de condicions de vida, que cerca disposar de dades equivalents a les europees en matèria d'exclusió social, inclosa la inseguretat alimentària. De fet, un dels eixos metodològics amb

què treballa és la **privació material i social severa**, concepte que descriu aquelles persones que es veuen forçades a prescindir de com a mínim 7 de 13 despeses bàsiques.

Quant a aquesta privació material, un 5,7% d'habitants a Catalunya van reconèixer l'any 2025 no poder accedir a peix o carn cada dos dies com a mínim, una xifra estable des de fa dos anys però alhora a l'alça d'ençà del 2020. L'any de la pandèmia ho eren gairebé la meitat, el 2,4%. I és que aquestes dades, lligades a la capacitat d'estalvi i de no poder fer front a despeses imprevistes (35% el 2025), són el desglossament d'una macrodada igualment preocupant: l'any passat ja hi havia un 4,1% més de persones en risc d'exclusió social que no pas el 2024. A banda de la inseguretat internacional, que tensa l'economia alimentària arreu, aquest increment de l'exclusió social catalana s'emmarca en un encariment generalitzat del cost de la vida segons el darrer report de Perspectives Econòmiques de l'OCDE (*Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic*), sobretot amb la inflació d'aliments essencials molt per sobre de la inflació general, que ha tensat especialment els pressupostos de les llars europees amb menys marge econòmic.

Veiem com el factor bèl·lic d'abast internacional, doncs, s'entrecrua amb altres dinàmiques pròpies i cada cop més pròximes al nostre territori pel que fa a vulnerabilitats agroalimentàries: la forta dependència energètica i d'aliments essencials de la Unió Europea, els costos d'adaptació a les noves polítiques agrícoles, un envelliment i pèrdua de relleu generacional del sector primari i l'impacte creixent de les sequeres mediterrànies d'altres embats de la crisi climàtica, com les DANA, sobre els nostres cultius estratègics i productius.

Població amb inseguretat alimentària a Catalunya entre el 2019 i el 2025 (%)

Tipus de privació	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
No es pot permetre menjar carn o peix almenys cada dos dies	4.0	2.4	3.9	5.0	5.1	6.2	5.7

Font: IDESCAT

Lectures recomanades

Josep Zulueta i Gomis

L'Home que va canviar el Pirineu

CARLES GASCÓN CHOPO

Josep Zulueta i Gomis (1858-1925) va ser un personatge cabdal per entendre l'evolució social i econòmica recent del **Pirineu**. Nascut al cor d'una família burgesa de barcelonina i format com a advocat, una llarga convalescència a la **Cerdanya** li va despertar una passió pel món agrari que li canviaria la vida. Va ser un home incansable, de mirada àmplia i grans inquietuds, que va treballar des de l'activisme agrari i des de la palestra política per millorar les condicions de milers de famílies pageses i protegir-les d'una crisi que amenaçava de deixar-les en la indigència.

L'any 1915 va fundà amb un grup de socis, la **Cooperativa Lletera de la Seu d'Urgell**, futura **Cooperativa Cadí**, d'acord amb una iniciativa que portava anys madurant i que va posar la llavor d'un projecte que capgiraria les bases econòmiques de les comunitats de muntanya.

Zulueta va tenir el seu protagonisme en l'aprovació de la llei de cooperatives i va estar a punt de sortir-se'n amb la creació d'un banc nacional de crèdit agrari, que no va reeixir per culpa de les tensions polítiques del moment. Home afable, de verb àgil i de tracte agradable, tingué relació amb diverses personalitats del moment, com ara **Miguel de Unamuno**, **Dionís**

Puig, el pare de la meteorologia catalana, un jove i molt **Lluís Companys**, que s'inicià en política en el seu partit reformista i, fins i tot, amb **Albert Einstein** en la seva visita a Barcelona, l'any 1921.

En el seu moment Josep Zulueta va ser una figura reconeguda i molt ben relacionada que va caure en l'oblit després dels trasbalsos de la guerra civil i de la immediata postguerra. Avui, un segle després de la seva mort, aquest llibre, escrit des d'un Pirineu profundament transformat per l'acció de Zulueta, vol reivindicar la seva memòria.

L'autor de la recuperació de la memòria d Josep Zulueta, **Carles Gascón Chopo** (la Seu d'Urgell, 1970) és doctor en història medieval i tècnic de patrimoni cultural al **Consell Comarcal de l'Alt Urgell**. Ha centrat els seus interessos acadèmics en la història dels Pirineus. L'any 2015 va publicar **Cadí: 100 anys de cooperativa**, dedicada al centenari de l'entitat fundada per Josep Zulueta i Gomis.

L'any 2023 va ser guardonat amb el **Premi Principat d'Andorra** de recerca històrica per l'obra **De la Vall al Principat: l'evolució institucional d'Andorra, dels orígens al al segle XVII**.

DRAGHI DEMANA APROFUNDIR EN LA INTEGRACIÓ EUROPEA DAVANT LES CRISIS EN REBRE EL PREMI CARLOMAGNO

«Mario Draghi exerceix un paper fonamental en l'enfortiment de l'economia europea, i el seu Informe Draghi 2024 descriu els plans necessaris per garantir la competitivitat, el creixement i l'estabilitat a la Unió Europea», afirmava el comunicat de l'anunci del guardonat.

L'expresident del BCE i ex primer ministre italià, Mario Draghi, va demanar al rebre el Premi Carlomagno aprofundir la integració europea en el marc de la UE enmig de les múltiples crisis i les amenaces externes.

Mario Draghi, expresident del Banc Central Europeu i ex primer ministre italià, ha sigut guardonat amb el Premi Internacional Carlomagno d'Aquisgrà, en un moment en què la UE s'enfronta al repte de com continuar sent rellevant en un ordre global cada vegada més hostil.

Els organitzadors en anunciar el premiat a principis d'any van destacar els "serveis històrics" de Draghi a la integració europea i el seu renovat paper en la configuració del futur econòmic del bloc.

L'informe Draghi, que advoca per un "canvi radical" en la presa de decisions de la UE, transmet un missatge clar: Europa ja no pot dependre únicament de la gestió de crisi. "Aquest nou món no és benevolent amb nosaltres", va advertir Draghi l'any passat. "No espera que es produeixin rituals col·lectius i lents". (la Drecera 207)

«La pressió sobre el nostre continent és gran, però no es tracta només d'un moment de perill. **És una cosa que obliga els europeus a veure el que els és comú i el que poden construir junts.** Això ens ha de donar confiança», va dir Draghi en el seu discurs d'acceptació del guardó en una cerimònia a Aquisgrà (oest d'Alemanya)

Draghi va recordar que el llarg dels últims anys una crisi ha seguit a l'altra, que **la relació transatlàntica amb EUA ha deixat de ser el que va ser** en el passat i va subratllar la necessitat de revisar tot el que pot crear o **enfortir dependències estratègiques.** En aquest context, Draghi va cridar a concloure tasques que no estan acabades com **l'aprofundiment del mercat únic, la unió dels mercats de capitals i la integració energètica.**

VALORS EUROPEUS

De cara al futur, Draghi va subratllar la **importància que tindrà la Intel·ligència Artificial** en les pròximes dècades en el creixement econòmic i va dir que **Europa està enrederida en aquest camp** i que requereix enormes inversions en tecnologia i en electricitat. «Europa té el potencial latent per fer part d'aquesta transformació però es veu lligada per limitacions que nosaltres mateixos ens hem posat», va dir.

Actualment, segons Draghi, Europa està sota pressió per prendre decisions que ara havia esquivat i va dir que **aquesta pressió pot portar a enfortir una sèrie de valors** com la solidaritat o la defensa de les minories que poden servir d'impuls per emprendre reformes necessàries. «**Això és més fort que qualsevol programa polític**», va dir.

SALVADOR DE L'EURO EN TEMPS DE CRISI

Abans de l'entrega del premi -dotat amb un milió d'euros- van pronunciar discursos en homenatge a Draghi el canceller alemany, **Friedrich Merz**, i el primer ministre grec, **Kiriakos Mitsotakis**.

Merz, va destacar Draghi com a salvador de l'euro en temps de crisi i va demanar reformes per fer front a la situació actual en què els principis sobre els quals es va crear la UE estan amenaçats.

«**Vostè va establir l'eurozona i l'euro amb recursos controvertits**. Era un risc. Hagués pogut fracassar però va tenir èxit. Avui l'euro està ferm i **li estem agraïts**», va dir Merz.

«Això s'ha d'agrair a vostè i a d'altres que van assumir responsabilitat en aquesta època».

Merz va citar part del **discurs pronunciat per Draghi en rebre a Espanya el Premi Princesa d'Astúries de Cooperació Internacional 2025** per recordar la pressió que viuen actualment els principis europeus.

«**Hem confiat massa que la força de les idees humanistes** i occidentals convertiria el món en un regne de la llibertat i de la pau. **Ens equivoquem**. Però veure l'error d'aquest optimisme ingenu no implica abandonar l'esperança que regeixin les regles en lloc de l'arbitrarietat», va subratllar Merz. «**Europa s'ha despertat**, amplia la seva capacitat de defensa, identifica els seus recursos de poder i està disposat a usar-los», va agregar.

Mitsotakis també va recordar Draghi com a salvador de l'euro enmig d'una «crisi existencial» per a Europa.

EUROPA S'HA DESPERTAT

«Europa s'ha despertat, **amplia la seva capacitat de defensa, identifica els seus recursos de poder i està disposat a usar-los**», va agregar. El canceller alemany es va referir també a la **guerra d'Ucraïna**, va reiterar el suport alemany i el desig que la guerra

acabi el més aviat possible però va agregar que els atacs russos de l'última nit parlen un altre llenguatge i que perquè hi hagi converses de pau es necessita la voluntat de les dues parts.

Merz va recordar una altra idea de Draghi segons la qual «**una Europa que no pot defensar els seus interessos a llarg termini no podrà mantenir els seus valors**», i va dir que per això és necessari enfortir la UE, modernitzant el pressupost i establint prioritats. Merz proposa seguir les recomanacions de Draghi per explotar tot el potencial del mercat únic.

APORTACIONS A LA UNITAT EUROPEA

El Premi Carlomagno és considerat com un dels guardons més importants i es lliura tots els anys, tradicionalment en el Dia d'Ascensió i des de 1950, a **persones que s'hagin destacat per les seves aportacions a la unitat europea**.

Draghi, segons el comitè del Premi Carlomagno, ha estat premiat perquè «**amb el seu inquebrantable criteri ha fet una cosa gran per Europa**». Aquest comitè va ressaltar especialment **l'Informe Draghi** del 2024 sobre la competitivitat de la UE en què va advertir que Europa havia de ser més innovadora per fer front als desafiaments procedents de la Xina i dels EUA.

El comitè del premi va instar els governs de la UE i la Comissió a implementar les recomanacions de Draghi "d'immediat", presentant l'informe com un pla de supervivència. Draghi era un candidat inevitable, des que va prometre fer "el que fos necessari" com a president del BCE en el punt àlgid de la crisi del deute sobirà el 2012. Sovint se li atribueix a aquesta promesa haver garantit la supervivència de la moneda única.

Un any després de deixar la presidència del BCE el 2019, Draghi, de 78 anys, va ser designat pel president Sergio Mattarella per formar un "govern d'unitat nacional" després del col·lapse del govern italià liderat per Giuseppe Conte. El seu èxit al capdavant d'Itàlia durant la crisi de la COVID-19 i la seva exitosa recuperació econòmica van ser tan notables que **The Economist** va nomenar Itàlia "País de l'Any" el 2021, reconeixent el lideratge de Draghi.

A la cerimònia **hi van assistir 700 persones**, entre d'altres, l'actual presidenta del BCE Christine Lagarde i la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen.

Com es prepara la UE per respondre als incendis forestals d'aquest any?

22 hidroavions

5 helicòpters

777 bombers
de 14 països

Repartits en
punts
estratègics

LA UE POSA EN MARXA LA MAJOR OPERACIÓ DE RESPOSTA A INCENDIS FORESTALS DE LA SEVA HISTÒRIA PER A L'ESTIU DEL 2026

Europa s'enfronta a estius més calorosos i secs, així com a incendis forestals més intensos. El període comprès entre juny i agost de 2025 va ser el més càlid mai registrat a nivell mundial, amb temperatures **0,7 °C** superiors a la mitjana del període 1991-2020.

Entre les nombroses i greus conseqüències de l'augment de les temperatures es troba **el creixent risc d'incendis forestals**. El 2025, la temporada d'incendis forestals va superar amb escreix la mitjana, amb una superfície cremada acumulada a la Unió Europea de **més d'un milió d'hectàrees**. Les temporades d'incendis forestals a Europa es caracteritzen cada vegada més per incendis de gran magnitud que amenacen vides i devasten zones que requereixen llargs períodes de recuperació.

Per això, la UE continua invertint fortament en programes de prevenció i preparació, per reduir els riscos i respondre amb més rapidesa i eficàcia quan es produeixin emergències.

La presidenta de la Comissió Europea, **Ursula von der Leyen**, ha declarat:

«Els bombers de tot el nostre continent comparteixen una missió: protegir les persones, les llars i els boscos. En el marc d'aquesta operació, la major que hem dut a terme fins a la data, es desplegaran per endavant prop de 800 bombers en les zones de major risc. Amb avions europeus llestos per al seu desplegament en qualsevol moment. Així funciona la solidaritat europea en acció».

A través del **Mecanisme de Protecció Civil de la Unió (European Civil Protection Pool - ECPP)**, els països afectats per incendis forestals poden sol·licitar assistència operativa quan les capacitats nacionals es vegin desbordades. El **Centre de Coordinació de la Resposta a Emergències (Emergency Response Coordination Centre - ERCC)** garanteix la continu-

ïtat de les operacions mitjançant la coordinació de les ofertes d'assistència i el suport al desplegament de personal, equips i capacitats especialitzades proporcionats pels països participants.

L'estiu del 2025, Espanya es va veure greument afectada per més de 130 grans incendis forestals. A l'agost, gairebé 300 carreteres van quedar tallades i **més de 35.900 persones** van ser evacuades. Segons estimacions provisionals, es van cremar més de 390.000 hectàrees, gairebé quatre vegades la mitjana anual. El comportament dels incendis i la simultaneïtat dels mateixos en diverses regions van sotmetre els recursos nacionals d'extinció d'incendis a una enorme pressió.

Espanya va activar el Mecanisme de Protecció Civil de la UE i, entre altres ajudes de la UE, es van enviar a Espanya diverses unitats de resposta de l'**ECPP**:

- Dos equips terrestres d'extinció d'incendis forestals amb vehicles procedents de **França i Alemanya**.
- Tres equips terrestres d'extinció d'incendis forestals procedents de **Finlàndia, Romania i Grècia**.

En total, representaven **230 bombers** amb equip especialitzat.

CINC MANERES EN QUÈ LA UE ES PREPARA PER ALS INCENDIS FORESTALS EL 2026

1. BRINDAR ASSISTÈNCIA D'EMERGÈNCIA LES 24 HORES DEL DIA, ELS 7 DIES DE LA SETMANA.

Qualsevol país afectat per incendis forestals, ja sigui dins o fora de la UE, pot sol·licitar assistència per a l'extinció d'incendis a través del **Mecanisme de Protecció Civil de la UE**. Però, com funciona?

- Es produeix un incendi forestal dins o fora de la UE.
- El país afectat demana assistència a través del Centre de Coordinació de Resposta a Emergències (ERCC), el nucli operatiu de la UCPM (*Union Civil Protection Mechanism*).
- Els Estats membres i participants ofereixen assistència, com equips o equips de resposta.
- L'ERCC també pot mobilitzar assistència de la reserva estratègica de la UE – rescEU (aeronaus i helicòpters).
- El país afectat accepta ofertes que s'ajustin a les seves necessitats operatives.
- L'ERCC coordina i cofinança la prestació d'assistència.
- Es presta l'assistència i es dona per finalitzada l'operació.

Si les ofertes voluntàries no són suficients per cobrir les necessitats, la UE també pot mobilitzar recursos addicionals del **Fons Europeu de Protecció Civil** o de la seva pròpia reserva estratègica, **rescEU**, que romanen en estat d'alerta durant els mesos d'alt risc.

2. POSAR EN ESTAT D'ALERTA UNA FLOTA I EQUIPS DE BOMBERS

Per a la temporada d'incendis forestals del 2026, la UE posarà en estat d'alerta una flota i equips específics de rescEU perquè puguin desplaçar-se ràpidament on més se'ls necessiti. Estacionats a 12 països: 11 Estats membres de la UCPM de la UE: Xipre, República Txeca, Grècia, Espanya, França, Croàcia, Itàlia, Romania, Portugal, Suècia i Eslovàquia i 1 Estat participant de la UCPM: Macedònia del Nord.

A més, 15 equips terrestres d'extinció d'incendis, 5 equips terrestres d'extinció d'incendis amb vehicles i 1 equip d'assessorament i avaluació estaran disponibles per intervenir a tot Europa.

La Comissió Europea va reforçar el Mecanisme de Protecció Civil de la UE i va crear rescEU per protegir encara més els ciutadans davant els desastres i gestionar els riscos emergents.

rescEU és una reserva estratègica de capacitats i existències europees de resposta davant desastres, finançada íntegrament per la UE.

Comprèn:

- una flota d'avions i helicòpters d'extinció d'incendis
- un avió d'evacuació mèdica
- equips d'especialistes mèdics d'emergència
- diverses reserves estratègiques mèdiques i de CBRN, entre les quals s'inclouen: hospitals de campanya; actius de transport; articles d'energia i refugi; subministraments mèdics essencials i equip per respondre a emergències químiques, biològiques, radiològiques i nuclears (CBRN).

Les reserves de rescEU estan ubicades en emplaçaments estratègics dels 22 Estats membres i els Estats participants.

3. DESPLEGAMENT ESTRATÈGIC DE BOMBERS EN UBICACIONS CLAU

Llançada el 2022 com a projecte pilot, la iniciativa de preposicionament, que es desenvolupa des de **l'1 de juliol fins al 15 de setembre de 2026**, s'ha expandit progressivament: de 236 bombers i 6 països participants en el seu primer any a **777 bombers de 14 països europeus en l'actualitat**. La seva presència en estat d'alerta garanteix temps de resposta més ràpids i permet un valuós intercanvi de coneixements sobre el terreny entre tots els equips participants.

4. ESTABLIR UN EQUIP DE SUPORT PER A LA LLUITA CONTRA INCENDIS FORESTALS DURANT ELS MESOS D'ESTIU

Durant els mesos d'estiu d'alt risc, un equip especialitzat de suport per a incendis forestals reforçarà la capacitat de coordinació i anàlisi de l'ERCC des del juny fins al setembre.

5. UTILITZAR UNA VARIETAT D'EINES CIENTÍFIQUES

La UE utilitza diverses eines de vigilància nacionals i europees, inclòs el Sistema Europeu d'Informació sobre Incendis Forestals (EFFIS), que proporciona informació actualitzada i fiable sobre incendis forestals a tot Europa. EFFIS ofereix previsions de risc d'incendi a curt i llarg termini, així com dades gairebé en temps real sobre incendis actius i zones cremades.

El Servei de Gestió d'Emergències Copernicus de la UE també es pot activar per generar mapes satel·litàries de les zones afectades per incendis forestals.

MIRANT CAP AL FUTUR

La Comissió Europea ha destinat importants recursos financers per a l'adquisició de 12 nous avions d'extinció d'incendis per a la seva flota permanent rescEU, que estaran estacionats a: Portugal, Espanya, França, Itàlia, Croàcia, Grècia.

També ha finançat cinc helicòpters rescEU, dos dels quals tindran la seva base a Eslovàquia, dos a la República Txeca i un a Romania. El primer ja es va entregar a Romania a principis d'aquest any. Es preveu que els primers avions es lliurin a principis del 2028.

LA RESILIÈNCIA DAVANT DE TOT

Més enllà de la resposta a emergències, la UE també recolza i complementa les mesures nacionals de prevenció i preparació, especialment quan un enfocament europeu coordinat resulta més eficaç que els esforços nacionals individuals. Aquestes accions inclouen: realitzar avaluacions de risc de desastres; promoure la recerca per millorar la resiliència davant desastres i enfortiment dels sistemes d'alerta primerenca

Actualment, el Mecanisme de Protecció Civil de la UE subvenciona 11 projectes destinats a millorar la preparació nacional i a desenvolupar una major resiliència davant els incendis forestals a llarg termini.

LA PROTEÏNA VEGETAL HA DESEMBARCAT AMB FORÇA ALS DEPARTAMENTS D'INNOVACIÓ AGROALIMENTARIS I A LA CISTELLA DE LA COMPRA DE MOLTS DELS CONSUMIDORS

18

LA PROTEÏNA ESTÀ D'ACTUALITAT

És que s'ha convertit en un autèntic reclam de valor dins del sistema alimentari mundial. En els darrers anys, les lleixes dels supermercats s'han vist inundades per productes “enriquits” o etiquetats com a *high protein* (rics en proteïna), fins al punt de conformar una nova estètica comercial associada a la salut i al rendiment. Aquest apogeu respon, en gran part, a una tendència de demanda creixent —especialment dels mil·lenials i de la generació Z— que ha situat la proteïna com un dels nutrients centrals de la dieta i l'ha traslladat dels marges de la nutrició esportiva a la centralitat de l'energia, del benestar i de la qualitat de vida.

Tanmateix, aquest fenomen presenta una paradoxa: als països occidentals, diversos estudis indiquen que el consum de proteïna ja se situa per sobre de les recomanacions nutricionals, fet que qüestiona si el repte és realment quantitatiu o, més aviat, qualitatiu. En aquest sentit, el focus es desplaça cap al tipus de proteïna, els seus impactes en la cadena productiva i els estàndards mediambientals associats.

És en aquest marc que pren força el concepte de **proteïna alternativa**, que comprèn l'obtenció de compostos de valor elevat a partir de fonts naturals com són els insectes, el plàncton, les algues o els fongs i llevats, també s'hi troba la proteïna obtinguda com a subproducte vegetals. És la coneguda com a **proteïna vegetal**, que durant la darrera dècada ha revolucionat el consum internacional i ha desembarcat amb força, també, als departaments d'innovació agroalimentaris i a la cistella de la compra de molts dels consumidors.

Els mil·lenials i la generació Z estan transformant la indústria agroalimentària, impulsant la demanda de productes de proteïna vegetal i influint en les estratègies corporatives. Les principals cadenes de supermercats i botigues d'alimentació han ampliat la seva oferta de productes de proteïna vegetals en resposta a aquesta tendència.

RECERCA, PRODUCTIVITAT AGRÀRIA I QUALITAT NUTRICIONAL

Els productes amb proteïna vegetal ja són ben reconeixibles en un ampli ventall de begudes i també de substituïts de iogurt, de talls càrnics, de formatges o de productes empanats. De fet, en pocs anys, han provocat un canvi mol interessant al mercat europeu que, de retruc, ha comportat decisions institucionals de màxim impacte: el **Parlament Europeu** i el **Consell de la Unió Europea** van arribar fa poques setmanes a un acord provisional pel qual es reserva la nomenclatura “carn”, així com la de “bistec”, “bacó”, “pit”, “fetge” i la de totes les altres parts animals a productes únicament càrnics. És a dir, ja no es podran comercialitzar productes etiquetats com a “filet de pollastre vegetarià” o “llom vegetal”, tot i que sí que permetrà continuar de fent servir els termes “hamburguesa”, “nugget” i “salsitxa” per a productes fets amb reemplaçaments vegetals. *(Council and Parliament reach provisional agreement to give farmers a stronger negotiating position in the food supply chain – 5/03/2026)*

La recerca ratifica any rere any que la proteïna vegetal presenta propietats funcionals —com antioxidants, antimicrobianes o antiinflamatòries— que poden contribuir a millorar la qualitat nutricional dels aliments. De fet, els seus derivats, com els pèptids bioactius, són una font creixent d'ingredients amb aplicacions tant alimentàries com nutraceutiques, gràcies a que modulen processos com l'estrès oxidatiu o la inflamació. A Europa, aquesta línia d'innovació està estretament vinculada a la revalorització de cultius infrautilitzats i a l'aprofitament de subproductes agroalimentaris, que permeten generar nous ingredients d'alt valor afegit amb propietats biotecnològiques específiques: emulsificants, gelificants o estabilitzants. Això amplia les aplicacions en nous productes, fins i tot en alguns de procedència làctica i càrnica, i millora l'eficiència de la cadena productiva.

Convé tenir en compte que les tecnologies de processament —com la hidròlisi enzimàtica, la fermentació o

l'ultrasò— ja permeten optimitzar la qualitat nutricional d'aquestes proteïnes, atès que en milloren el perfil d'aminoàcids, la digestibilitat i l'absorció final. Pel que fa a aquestes dues característiques, alguns dels nous aïllats de proteïna vegetal —com els de pèsol, l'arròs o la soja, un cop eliminats la fibra i els antinutrients— ja poden assolir nivells de digestibilitat i de resposta en la síntesi de massa muscular molt comparables als de la proteïna del sèrum de la llet.

En conjunt, el desenvolupament de proteïnes vegetals amb propietats bioactives o com a subproductes s'afiança com un camp estratègic que integra recerca, productivitat agrària i qualitat nutricional.

A CATALUNYA ES VINCULEN INNOVACIÓ AGRÍCOLA I CADENA DE VALOR

N'és una bona mostra el projecte **FAVAPROT**. Aquest projecte pilot innovador desenvolupat dins del **Programa de Cultius Extensius Sostenibles de l'IRTA** durant les campanyes 2024-2025 i 2025-2026, ha avaluat el potencial de la fava per a l'obtenció de proteïna vegetal per a l'alimentació humana amb la participació d'ACTEL SCCL i SEMILLAS FITÓ SA com a beneficiaris, NACTIVA com a coordinador i IRTA com a centre tecnològic. El projecte persegueix optimitzar les pràctiques agrícoles, promoure processos innovadors de transformació i comercialització, i assegurar que la proteïna vegetal procedent de la fava sigui una alternativa real, nutritiva i sostenible. A més cal recordar que les lleguminoses tenen la capacitat de fixar nitrogen atmosfèric, que és imprescindible per al creixement de les plantes, amb la qual cosa es redueixen les necessitats de fertilitzants químics. Favaprot, busca oferir a l'agricultor una alternativa econòmicament rendible als conreus actuals en un moment en què els marges de benefici del camp s'han vist significativament reduïts.

QÜESTIÓ D'EVIDÈNCIA CIENTÍFICA, CONFIANÇA I D'EXPECTATIVES ECONÒMIQUES

Ara bé, un dels elements més fonamentals sobre aquestes innovacions agroalimentàries amb potencial econòmic és la divergència de percepcions entre actors del sistema alimentari. Un estudi europeu d'aquest març al **British Food Journal** basat en 482 enquestes a empresaris agraris, consumidors, indústria i responsables polítics identifica dues grans tipologies: els *optimistes*, que presentaven una visió positiva de les cadenes de proteïna alternativa, i els *convencionalistes*, que s'hi mostraven escèptics.

Aquesta segmentació no és pas aleatòria, ja que factors com la familiaritat amb les proteïnes vegetals, el grau de certesa en les pròpies actituds i el rol dins la cadena de valor condicionen força la posició de cada actor social. Mentre que els perfils més informats o exposats tendeixen a situar-se entre els partidaris del canvi, els agricultors poden aparèixer amb més probabilitat al grup dels escèptics. Aquesta bretxa fa palès que la transició cap a noves fonts de proteïna és una qüestió d'evidència científica, amb indicadors tècnics molt concrets i, alhora, de confiança i d'expectatives econòmiques.

De fet, aquests indicadors transcendeixen més enllà de la proteïna vegetal i s'eixamplen a tot l'espectre dels nous processos alimentaris mundials. En un estudi publicat el passat març a la revista **Nature Food**, una de les més prestigioses del món acadèmic sobre l'alimentació, un equip d'investigadors finlandesos de la **Universitat d'Aalto** va constatar com el concepte de "producció alimentària sostenible" és molt més ambigu i heterogeni del que sovint es dona per fet en el debat científic i polític.

A partir d'una revisió sistemàtica de més de 1.700 estudis, van mostrar que aquest terme és una etiqueta agregadora que combina dimensions ambientals, socials i econòmiques, però sense prou coherència metodològica ni consens operatiu, fet que sovint condueix a conclusions aparentment fermes, però en realitat construïdes sobre supòsits no gaire comparables entre diverses regions geogràfiques o contextos econòmics. Els autors argumenten que els sistemes alimentaris no es poden entendre només des d'una òptica tecnològica o productiva, sinó com una xarxa determinada també pels ingressos, pels valors d'identitat i per la implicació de les institucions i la inversió en infraestructures.

LA PERCEPCIÓ DE LA DIETA ROMAN COM A SÍMBOL D'IDENTITAT I PERTINENÇA

La contribució clau de l'estudi és que, un cop extreta la informació clau de tots aquests articles, va identificar les set grans transformacions que sí que comporten els sistemes de producció alimentària sostenible i traduir-los en recomanacions concretes per a cada actors específic.

A la banda productiva, destaquen la millora de la salut del sòl, l'eficiència en l'ús de recursos i l'adopció de pràctiques agrícoles de més precisió; **a la banda del consum**, el canvi dietètic cap a patrons més vegetals i saludables, la reducció del malbaratament i una major mitigació climàtica i de l'ecosistema. Ara bé, els autors subratllen que la implementació d'aquestes transformacions depèn de motors socioeconòmics com el preu

(encara percebut com a massa elevat en productes d'alternativa vegetal), l'educació i la percepció de les normes socials. I és que, malgrat els canvis de mercat, la percepció de la dieta roman com a símbol d'identitat i pertinença. Per això, els experts proposen dues bateries de recomanacions diferenciades: per a l'empresa agroalimentària, una infraestructura digital que els permeti adquirir a petita escala la tecnologia adequada i més xarxes de confiança mútua per a replicar i concentrar models de negoci sostenibles. I, per als governs, nous marcs reguladors que apostin per col·laboracions públi-privades que puguin integrar productes d'innovació, com la proteïna vegetal, de manera molt més coherent amb la demanda pública.

COEXISTÈNCIA I DIVERSIFICACIÓ DE LES FONTS PROTEIQUES

Des del punt de vista agronòmic, l'auge de la proteïna vegetal representa una oportunitat per revaloritzar certs conreus, afavorint sistemes productius més diversificats i aportant beneficis agronòmics com la millora de la fertilitat del sòl mitjançant la fixació biològica de nitrogen en el cas de les lleguminoses.

Tanmateix, el creixement d'aquesta tendència no s'ha d'interpretar com una substitució absoluta de les proteïnes d'origen animal. Tant les proteïnes vegetals com les càrnies exerceixen un paper rellevant dins d'una alimentació equilibrada, aportant perfils nutricionals complementaris i responent a diferents necessitats, preferències i contextos productius. L'evolució del mercat apunta més cap a la coexistència i diversificació de les fonts proteiques que cap a una competència exclouent entre elles.

En aquest context, el desafiament per al sector agroalimentari consisteix a desenvolupar cadenes de valor eficients, sostenibles i capaces d'oferir al consumidor una àmplia varietat d'opcions proteiques, garantint alhora la qualitat nutricional, la seguretat alimentària i la viabilitat econòmica de les explotacions agrícoles i ramaderes.

JOSEP SÁNCHEZ LLIBRE ÉS REELEGIT PRESIDENT DE FOMENT DEL TREBALL I SITUA LA FISCALITAT, L'ABSENTISME, L'HABITATGE I LA PRODUCTIVITAT COM A PRIORITATS DEL NOU MANDAT

L'Assemblea General de Foment ha ratificat l'elecció de **Josep Sánchez Llibre** com a president de la institució, un cop ha estat proclamat per la Mesa Electoral, per tercer cop. La candidatura de Sánchez Llibre ha estat l'única presentada en el procés electoral que ha culminat avui amb la ratificació també dels nous vocals de la Junta Directiva. En presentar-se només una sola candidatura a la Presidència de Foment i un centenar de candidatures per a sengles vocalies de la Junta Directiva, no ha calgut sotmetre els candidats al sufragi dels electors de l'Assemblea.

En el seu discurs, el president de Foment del Treball, Josep Sánchez Llibre, ha situat la productivitat, la competitivitat empresarial, la millora de la fiscalitat, la lluita contra l'absentisme, l'habitatge i les infraestructures com els grans eixos del nou mandat al capdavant de la patronal catalana. En la seva intervenció davant l'Assemblea General electoral de proclamació, Sánchez Llibre ha defensat que Foment continuarà sent **“una institució de proposta i responsabilitat”**, amb voluntat de construir consensos al servei de l'empresa, del progrés social i del bé comú.

Després l'Assemblea General la flamant Junta Directiva s'ha reunit i ha nomenat els nous vicepresidents que acompanyaran a **Josep Sánchez Llibre**. Es tracta de **Joan Roget Alemany** (Fedequim), **Lluís Moreno Lasalle** (CCOC), **Baldri Ros Prat** (Institut Agrícola Català Sant Isidre), **Elisabeth Cañigueral Borrás** (Grup Cañigueral), **Santiago García-Nieto Conde** (CONFECAT), **Jaume Roura Calls** (UPM), **Xavier Panés Sancho** (CECOT), **Cinta Pascual Montañés** (ACRA), **Vicenç del Mar Mullor** (AIJEC), **Gerard Esteva Viladecans** (UFEC), **Joan Guillén Espín** (Consell de Gremis de Comerç), **Mar Alarcón Batlle** (Social Car), **Josep Maria Gardeñes Solans** (COELL), **Ernest Plana Larrousse** (FOEG) i **Xavier Rigau Mas** (FOET).

L'ABC DE LA CALOR

CONSELLS PER TREBALLAR
AMB SEGURETAT

ADAPTAR

els horaris i les tasques,
amb pauses freqüents a
zones fresques.

BEURE

aigua per evitar la
deshidratació, sense
esperar a tenir set.

COBRIR-SE

el cos amb roba transpirable
i protegir-se el cap. Fer ús
de protecció solar i ulleres

SI FA CALOR, PROTEGEIX-TE.
TROBA MÉS CONSELLS A
Trellall.gencat.cat

a la feina **cap risc**

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
Tot hom

LA PRODUCTIVITAT, BASE DELS SALARIS

Per Salvador Guillermo
Director d'Economia i Estudis de Foment del Treball

En els darrers mesos s'han donat diversos informes i anàlisis que han defensat que una part dels problemes econòmics actuals provenen d'una excessiva especialització en activitats de baix valor afegit. Tanmateix, aquest plantejament corre el risc de simplificar una realitat molt més complexa i de presentar l'economia com una confrontació entre sectors "bons" i sectors "dolents". La qüestió fonamental no és quines activitats es desenvolupen, sinó com es desenvolupen. L'evidència internacional mostra que els països amb salaris més elevats no són necessàriament aquells que han eliminat els sectors intensius en treball, sinó aquells que han aconseguit augmentar la productivitat del conjunt de la seva economia. No es tracta de reduir activitat, sinó que es tracta de millorar la que es fa.

La productivitat continua sent el principal determinant dels salaris a llarg termini. No es tracta d'augmentar salaris, perquè si aquests augmenten sense que hi hagi augment de la productivitat, tenim augments dels costos unitaris, disminució dels marges empresarials, que també serveixen per fer inversions, i que es reduiran donant pèrdua de competitivitat, i per tant d'activitat i ocupació.

Els salaris no creixen de manera sostinguda per decret, sinó gràcies a una productivitat més elevada, que és la que permet generar més valor afegit per treballador. Cap país ha aconseguit mantenir increments salarials sostinguts sense millores paral·leles

de productivitat. Per això, un cambrer alemany acostuma a percebre una remuneració superior a la d'un cambrer espanyol, igual que un cambrer espanyol sol guanyar més que un portuguès. La diferència no rau en la naturalesa de la feina, sinó en l'entorn econòmic on aquesta es desenvolupa: capital físic disponible, dimensió empresarial, tecnologia, organització, formació, qualitat institucional i productivitat agregada. Algunes de les quals es tenen com a palanques dins del **Pacte Nacional per a la Indústria 2026-2030**.

Aquesta relació entre productivitat i salaris que mostra elevats nivells de correlació, també explica una de les paradoxes més rellevants de l'economia espanyola. Durant els darrers anys, Espanya ha registrat taxes de creixement del PIB relativament elevades en comparació amb altres països europeus. No obstant això, ja en diversos informes de conjuntura trimestrals de **Foment de Treball** hem assenyalat que aquest creixement s'ha recolzat en gran manera en l'augment de l'ocupació més que no pas en l'increment de la productivitat. Quan això succeeix, la renda per càpita avança a un ritme molt inferior al del PIB agregat i molt equivalent del seu nivell de vida. Per això des de Foment es va proposar al setembre del 2025 un full de ruta per a la millora de la productivitat i la competitivitat de l'economia catalana.

Precisament aquí rau una de les lliçons més importants que ofereix l'experiència dels països de l'Europa central i oriental. **Polònia, Txèquia, Eslovàquia,**

Estònia, Letònia, Lituània o Romania han protagonitzat durant les darreres dues dècades un procés de convergència econòmica extraordinari respecte a la mitjana europea. La seva renda per càpita en paritat de poder adquisitiu ha augmentat de manera molt significativa, fins al punt que alguns d'aquests països ja se situen prop o per sobre de la mitjana de la **Unió Europea**.

Aquest avenç no s'explica perquè hagin substituït massivament sectors intensius en treball per activitats tecnològiques d'alt valor afegit. La clau ha estat una altra: augmentar la productivitat mitjançant la inversió, la integració en les cadenes industrials europees, la millora del capital humà, l'atracció de capital internacional i la modernització empresarial, la millora de l'eficiència del sector públic, etc.

En aquest context, resulta especialment útil recuperar la teoria dels clústers de **Michael Porter**. La competitivitat no depèn tant del sector com de l'ecosistema que l'envolta.

L'exemple del turisme és especialment il·lustratiu. Sovint es presenta com una activitat de baixa productivitat i baixos salaris. Tanmateix, països com **Suïssa, Àustria** o els **Països Baixos** desenvolupen activitats de serveis molt intensives en treball amb nivells salarials molt superiors als d'**Espanya**. La diferència no és el sector; és la productivitat.

A més, convé introduir una consideració pràctica que sovint queda fora del debat. Els sectors intensius en treball absorbeixen una part molt important de l'ocupació disponible i que solen tenir un nivell baix de productivitat. Pensar que centenars de milers de treballadors poden traslladar-se ràpidament cap a activitats d'alt valor afegit és una simplificació excessiva. La mobilitat sectorial requereix formació, experiència, adaptació empresarial, inversió i temps.

Si una part substancial de l'ocupació vinculada al turisme desaparegués sense alternatives reals, el resultat probablement seria un increment significatiu de l'atur. Això comportaria una reducció de la recaptació tributària, una disminució de les cotitzacions socials i un augment de la despesa en prestacions i ajuts públics. Des d'una perspectiva estrictament fiscal, el cost per a la Hisenda pública podria ser superior als beneficis esperats d'una transformació accelerada.

Això no significa renunciar a la millora del model productiu. Al contrari. Significa entendre que la transformació econòmica és un procés gradual que ha de combinar més inversió, més innovació, més formació i més productivitat amb la preservació dels nivells d'ocupació.

Finalment, també és important recordar que la distribució de la renda no només es produeix exclusivament a través del mercat, ja que és corregida mitjançant el sector públic. Els sistemes fiscals progressius i l'estat del benestar permeten transferir recursos des de les rendes més elevades cap als col·lectius amb menys capacitat econòmica a través de la sanitat, l'educació, les pensions, les prestacions socials i altres serveis públics. Per tant, les persones de menys renda contribueixen menys o fins i tot detreuen, mentre que les de rendes altes contribueixen.

El repte real consisteix en incrementar la productivitat de tota l'economia, perquè és aquesta la que determina la capacitat de generar salaris més elevats, més benestar i una convergència real amb els països europeus més avançats. La història econòmica recent d'Europa demostra que els països que han prosperat no són els que han perseguit sectors concrets, sinó els que han aconseguit crear més valor afegit per treballador. Aquesta continua sent, avui, la veritable base del progrés econòmic i social.

Article publicat al diari ARA, el 7 de juny de 2026

Entra en vigor la nova normativa contra el malbaratament alimentari

Des del mes d'abril del 2026, ja són aplicables les obligacions de la Llei 1/2025, que estableix mesures per prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentari en totes les baules del sistema alimentari.

La llei de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari, aprovada el 2025 i en vigor a Espanya des del passat 3 d'abril, ha estat una de les primeres normatives en aquest àmbit aprovades a Europa. Ens van precedir **Itàlia** i **França**, que van aprovar les seves respectives normatives el 2016. Altres països com Alemanya no han arribat a formular lleis en si, però impulsen repetidament campanyes per **reduir a la meitat les deixalles d'aliments** per a l'any 2030, tal com reclama la Unió Europea.

L'objectiu d'aquesta nova normativa és “**la prevenció i reducció de les pèrdues i el malbaratament d'aliments per part de tots els agents de la cadena alimentària**”, la qual cosa obliga les empreses a comptar amb un pla per disminuir les pèrdues, gestionar els recursos de forma més eficient i fomentar la donació i redistribució dels aliments. Tot i que la llei va entrar en vigor l'abril del 2025, es va donar a les empreses un any de termini per complir de forma obligatòria amb les mesures que exigia, i aquest termini ha estat fins el passat 3 d'abril de 2026.

L'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) estima que **un terç dels aliments produïts anualment al món es llencen**. Segons l'Informe sobre l'índex de malbaratament d'aliments 2024, publicat per l'Organització de les Nacions Unides (ONU), es van malbaratar 1.050 milions de tones d'aliments a escala mundial, dels quals el 60 % es van generar a les llars. Aquestes xifres són representatives dels països amb ingressos alts i mitjans, però la manca de dades en països amb ingressos baixos dificulta una representació precisa d'aquests.

Les dades mundials també estan en línia amb les d'**Eurostat**, l'agència estadística de la Unió Europea, que va trobar que **el 54% del malbaratament alimentari es produeix a les llars**, equivalent a 72 kg per habitant. Concretament a **Catalunya**, segons l'**Agència de Residus de Catalunya**, el malbaratament se situa sota la mitjana europea per habitant, cosa que representa uns 35 kg per persona i equival al 7 % dels aliments adquirits. Resulta urgent prendre mesures per disminuir aquestes xifres.

LA NORMATIVA OBLIGA ELS DIFERENTS AGENTS, DES DE LA PRODUCCIÓ FINS A LA DISTRIBUCIÓ I LA RESTAURACIÓ, A INCORPORAR CRITERIS DE PREVENCIÓ, REUTILITZACIÓ I APROFITAMENT DELS ALIMENTS.

QUÈ ÉS EL MALBARATAMENT ALIMENTARI I QUIN IMPACTE TÉ

Un informe elaborat per la **UOC** (Universitat Oberta de Catalunya) explica que el malbaratament alimentari fa referència als **aliments segurs i nutritius que es descarten o es destinen a altres usos diferents de l'alimentació humana o animal** al llarg de tota la cadena alimentària. Però no s'ha de confondre el malbaratament amb les pèrdues alimentàries. Les pèrdues es produeixen quan els aliments es queden a les explotacions agràries i es reincorporen al sòl o es composten *in situ*.

Reduir el malbaratament alimentari no només és una qüestió moral, sinó que també té **beneficis ambientals**. Actualment, el malbaratament d'aliments **genera entre el 8% i el 10% de les emissions mundials de gasos d'efecte hivernacle**. Això suposa gairebé cinc vegades les emissions totals del sector de l'aviació. I mentre això passa, 783 milions de persones pateixen fam, un terç de la població mundial s'enfronta a la inseguretat alimentària i els preus elevats dels aliments són una preocupació creixent. Si poguéssim aprofitar els aliments que malbaratem, podríem proporcionar 1,3 àpats diaris a totes les persones que passen fam al món.

El malbaratament alimentari no només té un impacte ambiental, sinó també econòmic: es calcula que **suposa una pèrdua de milers de milions d'euros anualment a escala mundial**. Aquesta pèrdua afecta tant les economies familiars com les nacionals, ja que els diners gastats en aliments que finalment es llencen podrien ser utilitzats per altres necessitats.

Es tracta, doncs, d'un **problema global** que requereix accions urgents i coordinades. Els estats membres de la Unió Europea s'han compromès a reduir el malbaratament d'aliments en un 10% en els sectors de transformació i fabricació, i en un 30% per càpita en els àmbits del detall i el consum (restaurants, alimentació i llars) abans de finals de 2030. Aquestes mesures no només ajudaran a preservar els recursos naturals i reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, sinó que també contribuiran a garantir la seguretat alimentària i a promoure una economia més sostenible i justa.

PRIMAR LA PREVENCIÓ

Tal com indica l'article 6 de la llei, **prima la prevenció del rebuig**, de manera que estimula l'adopció de mesures orientades a evitar que un aliment es perdi, a propiciar la **reutilització** i a **reduir l'impacte** de les emissions i la generació de residus.

DISPOSAR D'UN PLA

Les empreses alimentàries hauran de comptar amb un pla específic per a la prevenció i la gestió del rebuig. Queden exemptes el comerç, la distribució alimentària, l'hostaleria i restauració desenvolupades en **establiments de menys de 1.300 metres quadrats**. Ja existeixen solucions tecnològiques i models col·laboratius que permeten gestionar excedents, optimitzar fluxos i donar sortida a productes que abans acabaven desperdiciats. Integrar aquestes eines no només facilita el compliment normatiu, sinó que genera valor econòmic i reputacional.

PRIORITZAR LA DONACIÓ

El text, aprovat al Congrés el març del 2025, estableix que aquells aliments sobrants en la restauració i el comerç han de tenir com a destinació prioritària la **donació per a consum humà** i altres tipus de redistribució, per sobre de l'alimentació animal.

MULTES DE FINS A MIG MILIÓ

Les empreses agroalimentàries que no disposin de plans de prevenció o que no hagin subscrit acords per donar els excedents a entitats socials s'exposen a **ser sancionades amb multes** que poden arribar als **500.000 euros**. L'entrada en vigor de les sancions hauria de marcar aquí un punt d'inflexió positiu. No només perquè penalitza l'incompliment, sinó perquè obliga les empreses a prendre's en serio una cosa que fins ara quedava diluït en la narrativa de la sostenibilitat: la gestió del rebuig com a variable d'eficiència, competitivitat i resiliència operativa i no només com a compromís reputacional.

175 anys

L'INSTITUT
AGRÍCOLA
CATALÀ DE SANT ISIDRE

1851-2026